

Wydziałowy Zespół
ds. Oceny Jakości Kształcenia

Wrocław, 6.11.2021 r.

SPRAWOZDANIE

**z monitoringu jakości prac dyplomowych i rzetelności ich oceniania
oraz sposobu przeprowadzania egzaminów dyplomowych**

PROLEGOMENA

Raport został sporządzony na podstawie następujących dokumentów:

- prac dyplomowych,
- recenzji promotorów,
- recenzji recenzentów,
- protokołów z egzaminów dyplomowych,
- stron internetowych kierunków (analiza pod kątem dostępności informacji dot. dyplomowania),

zgodnie z procedurą *Zasady monitorowania jakości prac dyplomowych i rzetelności ich oceniania oraz sposobu przeprowadzania egzaminów dyplomowych na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Wrocławskiego* – załączniki 1 i 2 (opracowane przez Wydziałowy Zespół ds. Oceny Jakości Kształcenia w dniu 21.09.2021 r.), na podstawie § 4. procedury *Zasady monitorowania jakości prac dyplomowych i rzetelności ich oceniania oraz sposobu przeprowadzania egzaminów dyplomowych na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Wrocławskiego*.

W semestrze zimowym roku akademickiego 2021/2022 r. dr hab. Teresa Bruś, prof.

UWr oraz dr hab. Ewa Repucho wykonały monitoring jakości prac dyplomowych i rzetelności ich oceniania oraz sposobu przeprowadzania egzaminów dyplomowych na Wydziale Filologicznym UWr. Analizie poddano prace obronione w roku akademickim 2020/21, napisane na kierunkach, które mają być akredytowane w najbliższej przyszłości. Materiał do analizy został losowo wybrany przez pracowników dziekanatu Wydziału Filologicznego. Monitoring egzaminu dyplomowego przeprowadzano w odniesieniu do tych samych studentów, których dotyczyła analiza oceny ich pracy dyplomowej. Analizą objęto 30 kompletów dokumentów z następujących kierunków/specjalności (studia stacjonarne i niestacjonarne):

KIERUNKI	STACJONARNE		NIESTACJONARNE	
	I st.	II st.	I st.	II st.
antropologia literatury, teatru i filmu	-	2	-	-
filologia polska	2	2	2	2
dziennikarstwo i komunikacja społeczna	2	2	2	2
informacja naukowa i bibliotekoznawstwo	2	2	-	-
komunikacja wizerunkowa	2	2	2	2

WNIOSKI Z PRZEPROWADZONEJ ANALIZY

Na podstawie analizowanych dokumentów członkowie WZdsOJK formułują następujące wnioski:

PRACE DYPLOMOWE

- Większość analizowanych prac została oceniona przez promotorów i recenzentów jako bardzo dobre lub dobre. Nie zawsze jednak są to oceny adekwatne do jakości prac. Zwracają one uwagę błędami zarówno o charakterze merytorycznym, jak i formalnym, np. niedopracowaną strukturą/podziałem treści, nadmierną reprezentacją materiału wizualnego (np. liczne zrzuty ze stron internetowych) bez rzetelnego opracowania kontekstu i znaczeń, zbyt pobieżną analizą przedstawionego materiału, zamieszczaniem obszernych cytatów/fragmentów materiałów źródłowych bez należytego komentarza (sztuczne zwiększanie objętości pracy), słabym opracowaniem językowym. Odnotowując liczne uchybienia językowe i stylistyczne, również ubogą literaturę

przedmiotu, recenzenci oceniają prace jako bardzo dobre. Oceny w wielu przypadkach wydają się więc zawyżone.

2. Poważne zastrzeżenia budzi także dobór materiałów źródłowych. Zestawienia bibliograficzne są zazwyczaj ubogie, ograniczone do zaledwie kilkunastu pozycji (bibliografia jednej z prac liczyła np. 5 pozycji). Pomijane są informacje o tłumaczach. W wielu przypadkach bibliografię sztucznie powiększają załączone adresy stron internetowych. Trudno ocenić ich wartość źródłową, ponieważ autorzy nie stosują koniecznych w takim przypadku opisów bibliograficznych, lecz kopiują sam adres strony.
3. Tytuły kilku prac zostały sformułowane w sposób bardzo lakoniczny, czasami publicystyczny (nie mają naukowego charakteru). W jednym wypadku pojemny tytuł dotyczy pracy omawiającej bardzo wąski problem (strategię jednej niewielkiej marki).
4. Niejednokrotnie we wstępie brak jasno sformułowanej tezy/określenia celu badań, objaśnienia tytułu, ukazania stanu badań, brak przedstawienia warsztatu naukowego. W jednej pracy magisterskiej transkrypcja dziennika prób teatralnych (literatura podmiotu) stanowiła osobny rozdział.
5. Tematyka prac była zgodna z kierunkami studiów oraz specjalnością promotora.
6. Tematy w przeważającej większości były zaakceptowane przez Rady Instytutów, o czym świadczy umieszczenie ich w osobnych plikach na stronach internetowych. Tylko kilka tematów nie ujęto w dostępnym spisie.
7. Brak danych, aby ocenić, czy prace mają odpowiednią objętość (praca licencjacka – nie mniej niż 55-70 tys. znaków, magisterska – nie mniej niż 110-140 tys. znaków). W kilku przypadkach, gdy praca nie spełniała warunków związanych z objętością, piszący uzyskał zgodę dziekana na odstępstwa w tym zakresie.
8. Ujednolicenia wymaga układ typograficzny strony tytułowej. Nawet w obrębie jednego instytutu pojawiają się spore rozbieżności w tym zakresie. Prace są formatowane w bardzo różny sposób. Często strony tytułowe są niepotrzebnie numerowane. Odnotowano prace bez żadnej numeracji stron.
9. Uwagę zwraca różnorodność w układzie poszczególnych elementów pracy. Zdarzało się, że po stronie tytułowej autor umieszczał spis treści, a dopiero po-

tem streszczenie; w jednej pracy po spisie treści znalazł się spis ilustracji, który powinien być umieszczony na końcu, zdarzały się też przypadki, w których streszczenie umieszczono na samym końcu pracy.

10. W kilku przypadkach streszczenia były zdecydowanie za długie (nawet 2 strony) i miały raczej charakter wstępu.
11. W kilku przypadkach idea słów kluczowych nie została zrozumiana i autor opatrzył swoją pracę nadmierną ilością nieprzystających słów kluczowych, w jednej pracy w ogóle nie było słów kluczowych.
12. Prace zwracają uwagę niestarannym układem typograficznym i chaotycznym zapisem tytułów i podtytułów. Tłumaczenia tytułów na język angielski obfitują w liczne błędy stylistyczne i interpunkcyjne.
13. We wszystkich pracach zamieszczono oświadczenie autora potwierdzające samodzielność jej wykonania.

RECENZJE

1. Wszystkie prace zostały ocenione przez dwóch niezależnych specjalistów.
2. Powtarza się problem zauważony w poprzednim raporcie (wykonanym przez panią prof. Małgorzatę Dawidziak-Kładoczną), dotyczący zbytnej lapidarności recenzji. Recenzje stosunkowo często zawierają jedynie ogólne sformułowania np. ocena doboru literatury przedmiotu często ogranicza się do jednego słowa lub wyrażenia („poprawny”, „właściwy”, „w pełni oryginalny” itp.). Czasem pojawia się tylko stwierdzenie, że student wykorzystuje literaturę, ale brakuje oceny trafności i wystarczalności jej doboru. Jak zauważono, nie zawsze liczne uwagi przedstawione w recenzji przekładają się na obniżenie oceny.
3. Recenzenci nie wypełniają punktu 8. oceny pracy dyplomowej „inne uwagi”.

EGZAMINY

1. Przeprowadzone egzaminy odbyły się zgodnie z wymaganymi procedurami.
2. Niemal wszyscy studenci otrzymali oceny bardzo dobre z egzaminów.
3. W niektórych instytutach ocena z egzaminu jest średnią trzech uzyskanych ocen, w innych jest ustalana na końcu egzaminu przez Komisję.
4. Pytania wpisywane do formularzy bywają nieczytelne, co wynika z braku staranności piszącego; w jednym wypadku w protokole nie zawarto ocen częściowych.

INFORMACJA NA STRONACH INTERNETOWYCH

1. Instytuty w większości zamieściły stosowne informacje na swoich stronach (tematy prac zatwierdzonych przez Rady Instytutu, a także zagadnienia do egzaminu licencjackiego i magisterskiego). Szczególnie czytelna i intuicyjna jest strona *Instytutu Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej*.
2. Strona *Instytutu Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa* zawiera wszystkie potrzebne materiały, ale jej układ typograficzny mógłby być lepiej uporządkowany, bardziej intuicyjny.
3. Materiały na stronie *Instytutu Filologii Polskiej* zostały zamieszczone w zakładce *Pobieralnia*, dotarcie do nich jest utrudnione.
4. Na stronie *Instytutu Filologii Polskiej* brakuje zagadnień umożliwiających przygotowanie się do egzaminu magisterskiego.

ZALECENIA

Na podstawie przeprowadzonego monitoringu wybranych prac dyplomowych oraz analizy przebiegu egzaminów dyplomowych WZdsOJK formułuje następujące zalecenia:

PRACE DYPLOMOWE

1. Należy uczulić promotorów i recenzentów, aby prace oceniali rzetelnie i nie zawyżali ocen. Jeśli praca nie jest bardzo dobra, należy obniżyć ocenę. Nie w każdym przypadku student zasługuje na ocenę bardzo dobrą.
2. Warto zwrócić uwagę na to, aby tematy prac miały charakter badawczy, problemowy (nie zaś publicystyczny).
3. Zestawienia bibliograficzne powinny być przygotowane z największą rzetelnością. Być może należałoby ustalić pewną minimalną liczbę publikacji o charakterze naukowym, które powinny się znaleźć w bibliografii. Nie należy umieszczać w bibliografii lub przypisach samych linków do źródeł internetowych, lecz opatrzyć je stosownym opisem.
4. Promotorzy powinni dopilnować prawidłowego formatowania strony tytułowej i całości pracy, przestrzegać odpowiedniej kolejności zamieszczanych w pracy elementów (najpierw streszczenia, potem spis treści); należy zwracać większą

uwagę na umiejętność budowania rozwiniętych akademickich akapitów, jakość merytoryczną streszczeń, a także trafność zastosowanych słów kluczowych.

RECENZJE

5. Aby podnieść jakość merytoryczną recenzji prac dyplomowych pisanych przez promotorów i recenzentów, wzmocnić ich komunikatywność, a jednocześnie ułatwić proces ich przygotowywania, warto byłoby zastanowić się nad zmianą formularza recenzyjnego. Do raportu została więc dołączona propozycja nowego formularza recenzyjnego. Zwiększono liczbę pytań i doprecyzowano je (biorąc pod uwagę efekty kształcenia wskazane w sylabusach). Wypełnienie formularza powinno być jednak mniej kłopotliwe.

EGZAMINY

6. Należy uczulić Komisje, aby oceniały rzetelnie odpowiedzi studentów i nie zaważyły ocen.
7. Należałoby ujednolicić sposób uzyskiwania przez studenta ostatecznej oceny z egzaminu (średnia trzech ocen lub ocena ustalona przez Komisję).
8. Protokoły wypełniane ręcznie powinny być przygotowane starannie i czytelnie.

INFORMACJA NA STRONACH INTERNETOWYCH

9. Instytuty powinny uzupełnić informacje dotyczące dyplomowania na swoich stronach, warto byłoby także umieścić potrzebne informacje w taki sposób, aby do dotarcie do nich było łatwiejsze i bardziej intuicyjne.

Powyższe uwagi oraz wynikające z nich zalecenia przedstawione zostaną Prodziekanowi ds. jakości kształcenia oraz dyrektorom poszczególnych jednostek Wydziału.

Raport sporządzili członkowie WZdsOJK:

dr hab. Teresa Bruś, prof. UW r

dr hab. Ewa Repucho

Raport został przyjęty przez WZdsOJK w dniu: 25.11.2021 r.